

Homilie

Ik herinner mij scherp een gesprekje met Kamiel bij één van de laatste uitvaarten die ik vooring. Kamiel zat naar het blauwe doosje te staren waarin zijn overgrootvader die hij Papoe noemde verdwenen was. "Vind je het een mooi doosje?" vroeg ik maar om het gesprek met de vierjarige te beginnen. Hij twijfelde. Terwijl de ruimte van de kapel zich vulde tot in de oksel, zat Kamiel al vooraan op de eerste rij bij de urne. "Papoe kan toch niet in dat doosje!" zei hij verbaasd. Papoe was duidelijk geliefd. Want voor een op de drempel negentigjarige was er ongewoon veel volk. Papoe's urn was van afbreekbaar materiaal. Na de dienst zou ze te water worden gelaten en even blijven drijven tot Papoe op een waardige manier naar de bodem zonk. Omdat tegenwoordig steeds meer mensen een uitvaart op de Schelde willen, heeft de Stad Antwerpen daar aan de Gerlachekaai een speciale plek voor voorzien. Zelf wou Papoe waarschijnlijk in een grotere doos ook wel kist genoemd. Maar hij heeft zich intussen vanuit het dodenrijk verzoend met zijn honderd procent milieuvriendelijke en biologisch afbreekbare toekomst. Op de foto naast de urne bespeurde ik een ontegenwoordig klein gerimpeld meneertje. "Is dat Papoe?" vroeg ik dom aan Kamiel. "Papoe is gekrompen" zei hij ineens. Hij herinnerde zich waarschijnlijk foto's van Papoe toen die nog groot en stevig was. Maar zo had hij hem nooit meegemaakt. "Zo is dat met opa's en oma's, die worden altijd maar kleiner" zei ik. "Waarom?" vroeg hij? "Weet jij hoe klein jouw hartje is?" vroeg ik terwijl ik op de plek wees waar zijn hart zit. Kamiel maakte met duim en wijsvinger een diameter van vijf centimeter. "Helemaal juist" zei ik. "Daarom is Papoe gekrompen totdat hij helemaal in jouw hartje kon en hij altijd bij jou kan blijven." Dat leek Kamiel voldoende redelijk om de dienst, die dadelijk daarna begon, met een warm gevoel door te komen. Bij mijn gesprek met Kamiel was er geen woord theologie geweest maar het ging over de essentie van leven, over samenzijn en sterven.

Die kleine dialoog is een sterk voorbeeld van de verbeeldingskracht van de liefde. De liefde zoekt wegen naar samenzijn, ook in het domein van het schijnbaar onmogelijke. Waar de werkelijkheid tekortschiet daar helpt de fantasie ons verder, want één ding is zeker: de liefde komt uit de eeuwigheid,

de liefde is het wezen van het zijn, en zij laat zich niet ontmoedigen, door geen oceaan, geen water is te diep voor twee koningskinderen, geen balkon te hoog voor Romeo, geen achterbuurt te gevaarlijk voor Tony in West side Story..., de liefde gaat dwars door elke muur en ze breekt ijzer met handen. De liefde zoekt zelf taal en teken, woorden en verhalen om de dood te overwinnen. Elk kind doet het spontaan. Het geloof is uit liefde geboren. Het is duidelijk. Als we straks bloemen neerleggen bij een graf, dan volgen we niet de wetten van de logica maar van ons hart.

'Zalig die treuren, want getroost zullen ze worden', roept Jezus, en hij varieert op dat thema zeven keer. 'Zalig die vrede stichten want dat zijn Gods kinderen!', Zalig de zachtmoedigen want zij veroveren het land!' Het kan verkeren! Matteüs voegt er nog een achtste aan toe. "Zalig de slachtoffers van de vervolgingen!' Jezus vertelt er niet bij wie ons zal troosten. Hij legt niet uit wanneer dat zal zijn. Hij voert er geen bewijzen voor aan. Hij probeert het niet aannemelijk te maken. Het komt uit zijn hart. Het bestaan van een rechtvaardige God staat voor hem vast, en dat is voldoende om het uit te roepen: 'Zalig de hongerenden want ze zullen overvloed hebben.' Als de liefde vastloopt in een harteloze wereld dan zoekt ze een uitweg in de verbeelding, want er moet toekomst zijn, er moet een weg komen, er zal een brug zijn tussen mij en alle lieve doden.

Dat is de uitdaging van vandaag! Dat als onze doden heel klein geworden zijn, heel erg klein, dat er dan er dan harten zijn waarin zij blijven wonen en bovenal een Hand die hen en ons voor goed draagt!

Ronald Sledsens